

Sygn. akt V KK 335/22

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **M. Z.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej,

na posiedzeniu w dniu 9 lutego 2023 r.

oświadczenia Sędziego Sądu Najwyższego Małgorzaty Bednarek o wyłączenie od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt V KK 335/22,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. i art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił

wyłączyć Sędziego Sądu Najwyższego Małgorzatę Bednarek od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt V KK 335/22.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja Prokuratora Generalnego od wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 3 września 2021 r., sygn. akt V K 181/21.

Sprawa ta została przydzielona do rozpoznania SSN Igorowi Zgolińskiemu. Zarządzeniem z dnia 21 grudnia 2022 r. wyznaczono następujący skład orzekający: SSN Igor Zgoliński (przewodniczący, sprawozdawca), SSN Małgorzata Bednarek, SSN Ryszard Witkowski. SSN Małgorzata Bednarek w oświadczeniu z dnia 18 stycznia 2023 r. wskazała, że kasację w sprawie złożył Zastępca Prokuratora Generalnego – R. H., z którym autorka oświadczenia pracowała w Prokuraturze Okręgowej i Apelacyjnej w Katowicach oraz w Prokuraturze Krajowej. Podniosła, że zna autora kasacji od ponad 20 lat, pozostawała z nim w kontaktach służbowych i towarzyskich, razem z autorem kasacji była także członkiem Niezależnego

Stowarzyszenia Prokuratorów „A.”. Zdaniem SSN Małgorzaty Bednarek, te okoliczności mogą wywołać u postronnego obserwatora uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności w rozumieniu art. 41 § 1 k.p.k. Autorka oświadczenia wskazała, że z uwagi na tożsame okoliczności podlegała już wyłączeniu w innych sprawach kasacyjnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W oparciu o oświadczenie SSN Małgorzaty Bednarek należało wyłączyć ją od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt V KK 335/22.

Pojęcie bezstronności na gruncie art. 41 § 1 k.p.k. należy rozumieć jako obiektywną bezstronność sędziego, w tym zarówno subiektywne poczucie sędziego co do własnej bezstronności, jak i jego bezstronność w odbiorze zewnętrznym, opartą o zobiektywizowane przesłanki i analizowaną przez odwołanie się do oceny sytuacji dokonanej przez przeciętnego, rozsądnie rozumującego obserwatora procesu (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 marca 2009 r., IV KK 380/08; z dnia 8 lutego 2011 r., V KK 227/10).

Jednocześnie wykładni art. 41 § 1 k.p.k. należy dokonywać w taki sposób, aby zapewnić skuteczną ochronę prawa strony do rozpoznania konkretnej sprawy przez niezależny i bezstronny sąd. Oznacza to, że wykładnia ta powinna umożliwiać także kontrolę tego, czy w konkretnej sprawie nie dochodzi do naruszenia standardu niezależności i bezstronności, gwarantowanego przez art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 EKPC (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2021 r., II KO 30/21; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2022 r., V KK 323/22).

Mając na uwadze powyższe, uwzględniając treść oświadczenia, w szczególności argumentację dotyczącą relacji służbowej i towarzyskiej z autorem kasacji, należało wyłączyć SSN Małgorzatę Bednarek od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt V KK 335/22 (por. podobnie postanowienia Sądu Najwyższego z dni: 20 października 2022 r., V KK 182/22; 28 października 2022 r., V KK 417/22).

Kasacja w tej sprawie została złożona w trybie art. 521 § 1 k.p.k., a więc jest kasacją podmiotu szczególnego – Prokuratora Generalnego. W takiej sytuacji oczywistym jest też, że wnoszący kasację z upoważnienia Prokuratora

Generalnego jego Zastępcą nie działa w imieniu własnym czy na własny rachunek, lecz w imieniu urzędu, który reprezentuje. Powyższe nie zmienia jednak ostatecznej oceny zasadności oświadczenia SSN Małgorzaty Bednarek o potrzebie jej wyłączenia od rozpoznania tej sprawy. W ocenie zarówno stron postępowania, jak i zewnętrznych obserwatorów sprawowania wymiaru sprawiedliwości przekonanie o potencjalnym wpływie wskazanej długoletniej znajomości i kontaktów służbowych i towarzyskich także w takim układzie procesowym rodzić może wątpliwości co do bezstronności sędziego.

Biorąc powyższe pod uwagę, jak również mając na względzie stanowisko wyrażane dotychczas w orzecnictwie Sądu Najwyższego dotyczące sposobu pojmowania wymogu bezstronności sędziego Sądu Najwyższego (por. uchwała składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20, OSNK 2020, z. 2, poz. 7; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, OSNK 2022, z. 6, poz. 22), wniosek należało uwzględnić. Dla dobra wymiaru sprawiedliwości Sędzia Małgorzata Bednarek nie powinna rozpoznawać kasacji we wskazanej sprawie.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.